

Warszawa, dnia 10 grudnia 2024 r.

Pan Jacek Oko
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej
ul. Giełdowa 7/9, 01-211 Warszawa

„Stanowisko konsultacyjne dotyczące projektu oferty hurtowej Czarnet sp. z o.o. dla Sieci KPO w sprawie DR.WPS.6082.27.2024

Działając w imieniu Netia S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej „Netia”), na podstawie udzielonego mi pełnomocnictwa (w aktach sprawy), w odpowiedzi na rozpoczęte w dniu 28 listopada 2024 r. konsultacje projektu oferty hurtowej dedykowanej dla zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego do dostępowej sieci szerokopasmowej wybudowanej, rozbudowanej lub przebudowanej z wykorzystaniem środków publicznych przyznanych Czarnet sp. z o.o. (Czarnet) w ramach konkursu na dofinansowanie budowy sieci NGA ze środków Krajowego Planu Odbudowy (Sieci KPO) przedstawiam stanowisko w przedmiotowych sprawach.

1. Zasady ustalania opłat hurtowych – Załączniki produktowe do Umowy

Netia wskazuje na znaczącą rozbieżność pomiędzy opłatami wskazanymi w projekcie konsultowanej oferty Czarnet i w stosunku do opłat w innych dotychczas konsultowanych ofertach na obszarach dofinansowanych. W związku z tym, zasadne jest przeanalizowanie sposobu ich ustalenia oraz zasadności ich wysokości. Netia wskazuje, że zgodnie z art. 52 ust. 9 GBER opłaty wyznaczane powinny być w oparciu o „

- a) średnie publikowane ceny hurtowe obowiązujące w innych, porównywalnych i bardziej konkurencyjnych obszarach państwa członkowskiego;*
- b) ceny regulowane już ustalone lub zatwierdzone przez krajowy organ regulacyjny dla odnośnych rynków i usług; lub*
- c) orientacja kosztowa lub metodyka obowiązująca na podstawie sektorowych ram regulacyjnych.”*

Mając na uwadze, że jedną z metod jest metoda cen uśrednionych, poziom opłat stosowanych przez Czarnet wyższy niż stosowany na rynku, nie wpisuje się w poziom opłat wyznaczony zgodnie z GBER. Tym samym Prezes UKE powinien zweryfikować wszystkie zastosowane w projekcie oferty Czarnet opłaty za dostęp do sieci na obszarach KPO.

2. Automatyczna zmiana umowy

Netia nie popiera rozwiązań zastosowanych w Ofercie dot. automatycznej zmiany umów, które zostaną zawarte pomiędzy OSD a operatorami korzystającymi. W ramach konsultacji publicznych nie jest podawana informacja przy zastosowaniu jakiej metody zostały ustalone opłaty operatora OSD oraz nie jest jasne, którą metodę zastosuje regulator dla oceny wysokości opłat hurtowych. Nie przewiduje się również publikacji informacji dlaczego pewne rozwiązania zostaną zaakceptowane a inne nie.

W związku z tym warunki hurtowe w dalszym ciągu wprowadzane rozwiązania do umów w sposób automatyczny nie dają OK przewidywalności co do warunków, na jakich ten dostęp będzie świadczony, co z kolei generuje bardzo wysokie ryzyko biznesowe w prowadzonej działalności gospodarczej.

W szczególności nie jest uzasadnione, aby wprowadzane zmiany przy zastosowaniu klauzul automatycznych dotyczyły wszystkich aspektów umownych, w tym w szczególności cen oraz systemu komunikacji. Zmiany jakie mogą być wprowadzane nie zostały w żaden sposób ograniczone, ani nie zostały wprowadzone żadne kryteria jakimi będzie kierował się OSD przy ich wprowadzaniu. OK nie ma zatem żadnej przewidywalności, jak będą się kształtowały warunki współpracy, a co za tym idzie – jak kształtować własną politykę detaliczną w zakresie umów detalicznych podpisanych na zasięgu jaki będzie dostępny w ramach sieci NGA budowanych ze środków Krajowego Planu Odbudowy oraz Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (dalej „Sieci KPO i FERC”).

W szczególności dotkliwe mogą być zmiany dotyczące sposobu komunikacji czy zasad obsługi ponieważ rozwiązania do wprowadzenia, których OSD będzie uprawniony, mogą być w części lub całkowicie niekompatybilne z aktualnym modelem świadczenia usług przez OK. W konsekwencji OK będzie musiał wypowiedzieć umowy abonentom.

Zwracam również uwagę na odmienność funkcjonowania rynku hurtowego i rynku detalicznego. Wynika ona z innych przepisów prawa, innych podmiotów (dostawców i odbiorców) działających na tych rynkach, rodzajów zawieranych umów oraz uprawnień regulatorów.

Istotne jest również to, że automatyzm z relacji OSD-OK nie może zostać przełożony na automatyzm w relacji OK-abonent. Zmiana warunków współpracy (w tym związana z automatyzmem) nie generuje zmian w już zawartych umowach abonenckich. Możliwość dokonania zmiany przez dostawcę usług w umowie z abonentem jest kwestionowana przez UOKiK, więc praktycznie nie występuje. Podmiot, który dokonałby takiej zmiany, mógłby się spodziewać natychmiastowego wszczęcia postępowania UOKiK. W przypadku umowy zawartej na czas oznaczony organ wyklucza taką możliwość całkowicie, a w przypadku umowy zawartej na czas nieoznaczony w razie braku klauzul modyfikacyjnych.

OK nie ma więc możliwości wprowadzenia stosownych klauzul do umów detalicznych, pozwalających im na odzwierciedlenie zmian hurtowych w zmianach detalicznych. Nawet jeśli teoretycznie w umowach znajdowałyby się klauzule o tego typu charakterze, to z przyczyn niezależnych od OK miałyby one charakter klauzul blankietowych (uważanych przez UOKiK za nieprecyzyjne) i nie pozwalających abonentowi na ocenę, czy wprowadzona zmiana jest rzeczywiście odzwierciedleniem zmian czynników, na które powołuje się dostawca usług. Z tych względów zastosowanie tego typu klauzuli z pewnością zostałyby zakwestionowane przez Prezesa UOKiK.

W ofercie Czarnet wprowadzono zapis umożliwiający coroczną waloryzację opłat na podstawie corocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) publikowanego przez Główny Urząd Statystyczny (GUS), co z założenia nie znajduje uzasadnienia w ramach usług regulowanych w ofercie. „Pkt 4.4. (1) Waloryzacja (1) – Strony uzgadniają, że ceny wszystkich Zamówień, a także sam cennik będą podlegały corocznej waloryzacji na podstawie corocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) publikowanego przez Główny Urząd Statystyczny (GUS)”. Co więcej zgodnie z ppkt (7): „W przypadku, gdy wskaźnik CPI przyjmuje wartość ujemną, ceny pozostają niezmiennione.” Pomijając brak konsekwencji uwzględniający jedynie wartość dodatnią CPI to brak jest podstaw do stosowania waloryzacji opłat o wskaźnik CPI, który jest wskaźnikiem cen detalicznych, zaś opłaty zastosowane w Cenniku są opłatami hurtowymi i powinny być powiązane z faktycznym wzrostem kosztów udostępnienia usług hurtowych. Wskaźnik CPI takiej informacji nie przekazuje. Dodatkowo CPI wyznaczany jest w oparciu o koszyk dóbr, które nie są związane z prowadzeniem działalności telekomunikacyjnej i tym samym nie odzwierciedla zmian kosztów po stronie OSD. W związku z powyższym wnosimy o usunięcie rozdziału „Waloryzacja” w całości jako niezasadny.

3. System Komunikacyjny – pkt 5 Oferty

W ppkt. 2 wskazano, że „W przypadku jeżeli OSD zdecyduje się na udostępnienie interfejsu API, w szczególności określonych przez TM Forum. W takim przypadku przed udostępnieniem interfejsu API, OSD poinformuje OK co najmniej miesiąc przed.”

Termin miesięczny jest zbyt krótki i nie jest zgodny z wymaganiem zawartym w Rekomendacjach Prezesa UKE w zakresie dostępu do sieci zrealizowanej w ramach KPO/FERC (dalej „Rekomendacje UKE”). O zmianach technologicznych, organizacyjno-technicznych i innych zmian poprawiających efektywność świadczenia Usług do Sieci KPO/FERC, OSD powinien informować przynajmniej z wyprzedzeniem 90 dni. Ponadto w przypadku takich zmian OSD i OK powinni uzgadniać ich wprowadzenie w trybie negocjacyjnym. Zmiany w SK są zmianami skomplikowanymi, czasochłonnymi i kapitałochłonnymi.

4. Usługa BSA – pkt 24 Oferty

W pkt. 24.1 ppkt 1

OSD oferuje usługę BSA we wszystkich PA znajdujących się w zasięgu Sieci niezależnie od technologii, architektury czy topologii Sieci. Wnosimy o usunięcie fragmentu „niezależnie od technologii, architektury czy topologii Sieci”. Zakładamy, że Oferta dotyczy dostępu do Sieci KPO/FERC realizowanych w technologii FTTH. Jeśli OSD ma plany budowy infrastruktury w innej technologii, Oferta powinna precyzować rodzaje tych technologii. Ponadto poprzez usunięcie tego fragmentu Oferta będzie zgodna z postanowieniem pkt 2.1 Zakres dostępu hurtowego ppkt 8 Oferty, który stanowi Usługa BSA i usługa LLU dostępne są we wszystkich PA znajdujących się w zasięgu Sieci.

5. Zobowiązania i oświadczenia Stron – pkt 2.2 ppkt 3 Oferty

Powinny zostać ustalone warunki przeprowadzenia kontroli tzn. kontrola powinna odbywać się w obecności upoważnionych przedstawicieli OK oraz termin wyznaczany przez OSD na przekazanie wyjaśnień przez OK powinien wynosić min. 7 dni roboczych. Nie jest też zrozumiałe jakie dowody miałby przedstawiać OK dla udowodnienia prawidłowego postępowania. Wnosimy o wykreślenie obowiązku przedstawiania dowodów przez OK.

Wnosimy o wykreślenie fragmentu „*lub zachodzi uzasadnione podejrzenie, że OK nie korzysta z zamówionej Usługi, przy czym zamówiona Usługa nie jest niezbędna OK do prowadzenia działalności telekomunikacyjnej.*”

Nie widzimy podstaw do tej kontroli, bowiem OSD nie może autorytarnie podejmować działań w związku z daną usługą detaliczną bez udziału i zgody OK.

6. Informacje Ogólne – pkt 3.1.

W pkt 3.1 ppkt 3 określono, że listę PDU będzie udostępniona po zawarciu Umowy z OSD. W ocenie Netii takie podejście jest nieprawidłowe. Lista PDU powinna być określona w Ofercie, aby OK znał pełne warunki związane z przyłączeniem sieci

W szczególności w odniesieniu do usługi BSA lista i lokalizacja PDU jest jednym z kluczowych elementów zapewnienia efektywnego dostępu, która warunkuje ocenę opłacalności z korzystania z dostępu do tej właśnie usługi. OSD nie powinien wymagać więcej niż jednego PDU na obszar konkursowy. Wymaganie przez OSD od OK budowy zbyt wielu PDU może być elementem ograniczającym dostęp do Sieci KPO/FERC. PDU jest nieodłącznym elementem dostępu do usług hurtowych, bez których taki dostęp nie jest możliwy.

7. Definicja Usługi Dostępowej (masowej) –pkt 1 Oferty

W pkt 1 Oferty zawarto definicję Usługi Dostępowej (masowej) o brzmieniu: „Usługa BSA, LLU lub inna świadczona przez OSD na rzecz OK na podstawie Umowy i Zamówienia/Zamówień/Umów szczegółowych.” Wnosimy o usunięcie fragmentu „Umów szczegółowych”, ponieważ zawieranie pojedynczych umów szczegółowych nie powinno dotyczyć usług masowych tj. usługa BSA czy LLU, a sposobem wiążącym per dany Punkt Adresowy (dalej „PA”) powinno być Zamówienie.

8. Kary umowne – pkt 14 Oferty

Wnosimy o poważne zrewidowanie propozycji co do ukształtowania kar. Po pierwsze są one rażąco niesymetryczne zarówno co do ich liczby w zakresie nieprawidłowości podlegających karze (OK ma prawo do żądania 8 rodzajów kar, a OSD aż 12, jak i ustalonej wysokości kar.

Po drugie poziom kar ustalonych do nałożenia na OSD nie jest w żaden sposób motywujący ani do przyspieszenia realizacji usługi czy usunięcia awarii. W szczególności kary określone w pkt 14 ppkt 4:

- lit a) – kara ustalona na bardzo niskim poziomie i oznacza, że po ponad 3 miesiącach opóźnienia osiągnie ona poziom 1 miesięcznego abonamentu. Kara powinna wynosić przynajmniej 1/30 opłaty abonamentowej za Usługę. Biorąc pod uwagę jednak wysoką dysproporcję w wysokości kar na rzecz OK i OSD to w przypadku utrzymania tak wysokich kar na rzecz OSD (kilkuset złotych za pojedyncze zdarzenie, adekwatnie powinna być podwyższona wysokość tej kary na rzecz OK);
- lit b – kara za przekroczenie terminu usunięcia Awarii jest na bardzo niskim poziomie, który nie będzie motywował OSD do sprawnego usuwania awarii.

W szczególności wnosimy o usunięcie kar nakładanych na OK w pkt 14 ppkt 5 w:

- lit e) - OK zawsze powinien mieć możliwość rozwiązania umowy i nie powinien być z tego tytułu karany;

- lit f) kontrole powinny wykonywać uprawnione organy administracji tj. CPPC lub UKE a nie OSD
- lit g) w części dotyczącej „za inne naruszenie obowiązków OK w zakresie zgłaszania Awarii” – sformułowanie jest niejasne i nie wiadomo za co miałyby być karany OK;
- lit h – w części dotyczącej powiększonej o koszty dojazdu do lokalu Abonenta OK
- lit j) - zapis jest niezgodny z zapisem w pkt 2.1 ppkt 9 Oferty oraz postanowieniami Rekomendacji UKE, iż „*Jedna usługa BSA powinna odpowiadać jednej Usłudze Detalicznej świadczonej w danym PA*” oraz przypisem, że „*Należy przez to rozumieć Usługę Detaliczną świadczoną pojedynczo lub w pakiecie; powyższe nie oznacza wymogu zgodności opcji prędkości Usługi Detalicznej z opcją prędkości usługi BSA.*” Kara ustalona jest za świadczenie innej usługi detalicznej, choć Oferta to dopuszcza. OSD nie powinien ingerować w sposób świadczenia usług detalicznych przez OK.
- lit k) OSD powinien obciążać OSD tylko w sytuacji faktycznie wykonanych prac/usług na rzecz Abonenta OK.

Wszystkie pozostałe zapisy o karach nakładanych na OK, których nie wnieśliśmy do usunięcia lub w przypadku ich utrzymania – w zakresie ich wysokości - powinno podlegać znaczącemu obniżeniu.

9. Czas trwania Umowy i świadczenia Usług – pkt 2.3 Oferty

W pkt 2.3 powinien być usunięty ppkt 2 o brzmieniu „*Minimalny czas świadczenia Usług wynosi 12 miesięcy.*”

Ewentualnie zapis powinien być przekształcony w zdanie, że „*Minimalny czas trwania umowy zawartej na czas określony wynosi 12 miesięcy.*”

Klient detaliczny ma prawo odstąpić od umowy, a w szczególności w przeciągu 14 dni od jej aktywacji (dla umów zawieranych na odległość) w związku z tym nie ma podstaw do zobowiązania OK do nabywania każdej usługi przez okres 12 miesięcy.

10. Obowiązki Umowy i Zamówień – pkt 4 Oferty

W pkt 4.1 ppkt 9 – biorąc pod uwagę, że zasady zmiany Oferty przez OSD nie są dookreślone i są nieprzewidywalne uważamy, że wypowiedzenie Umowy powinno być ograniczone tylko do sytuacji rażącego naruszenia Umowy. **W pkt 4.1 ppkt 12** *Przed rozwiązaniem Umowy Strony uzgodnią na piśmie warunki zapewniające ochronę interesów Abonentów OK, w szczególności zachowanie ciągłości świadczenia usługi telekomunikacyjnej oraz warunki uwzględniające potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego po rozwiązaniu Umowy* Wnosimy o wprowadzenie do Oferty zapisu, że o ile Strony nie ustalą inaczej, OSD zapewnia ciągłość świadczenia usług przez 24 miesiące, za wyjątkiem sytuacji, gdy rozwiązanie umowy następuje w związku z brakiem płatności OK za usługi. **W pkt 4.1 ppkt 8** *Wypowiedzenie Umowy skutkuje wypowiedzeniem wszystkich Zamówień/Umów szczegółowych obowiązujących na podstawie tej Umowy. Zamówienia/Umowy szczegółowe wygasają wraz z dniem wygaśnięcia Umowy.* Wnosimy o wykreślenie, bowiem w takich sytuacjach Umowy szczegółowe wraz z Zamówieniami powinny trwać do zakończenia usługi detalicznej, nie dłużej niż 24 miesiące, chyba że Strony uzgodnią inaczej.

11. Przyłącze – pkt 24.9 Oferty

Biorąc pod uwagę, że zgodnie z pkt 23.3 OSD nie pobiera opłat za realizację/udostępnienie Przyłącza to zapisy w pkt 24.9 ppkt 2 czyli przedstawienia oferty na dobudowę przyłącza powinny dotyczyć tylko sytuacji realizacji przyłącza niestandardowego.

W pkt 24.9 ppkt 7 wnosimy o wprowadzenie zmiany dotyczącej warunkowania braku zwrotu opłat dot. budowy Przyłącza od faktycznie zrealizowanych czynności i poniesionych w związku z tym kosztów przez OSD. Proponowana treść zapisu:

(7) OSD może pobrać opłatę za budowę Przyłącza w przypadku rezygnacji OK z usługi/anulowania zamówienia w trakcie budowy Przyłącza – o ile OSD wykonał czynności dotyczące budowy Przyłącza określone w umowie na realizację przyłącza. W takim przypadku opłata nie może przekraczać wartości Przyłącza, którego dotyczy. 14, Zarządzanie ONT – pkt 12 Oferty

Wnosimy o modyfikację zapisów o zarządzaniu urządzeniami ONT w taki sposób, żeby ONT pozostawał po dezaktywacji usługi w lokalu Abonenta, tj. nie podlegał zwrotowi (tym bardziej do OK) z uwagi z jednej strony na bardzo trudne logistycznie procesy zmierzające do zwrotu urządzeń, ale przede wszystkim z uwagi na możliwość aktywacji usług BSA, gdzie jest już zainstalowane gniazdko i ONT, bez wyjazdu monterów OSD, a tym samym umożliwiając podłączenie w niższej opłacie i odciążające ekipy monterskie OSD. Taki model istnieje już na rynku i jest coraz szerzej stosowany przez operatorów. **W pkt 12 ppkt 5** w ramach określonego katalogu kar wnosimy o określenie wartości kary związanej ze zniszczeniem ONT. Wartość ta nie powinna być wyższa niż wartość ustalana przez większość innych OSD tzn. nie wyższa niż 100 zł. Ponadto wnosimy o usunięcie lit e) o treści:

braku niezwłocznego powiadomienia OSD o nieprawidłowościach w pracy lub uszkodzeniach ONT OSD, o których wiedział OK.

Naszym zdaniem podstawa do żądania tego rodzaju kary jest niezrozumiała i nieuzasadniona. Nie jest zrozumiałe dlaczego OK miałby niezwłocznie powiadamiać OSD o nieprawidłowościach w pracy lub uszkodzeniach ONT i jaki miałby być tego cel. Ponadto skoro ONT należy do OSD i jest częścią infrastruktury OSD to OSD ma powinien mieć najlepszą wiedzę o ewentualnych nieprawidłowościach w pracy ONT. **W pkt 12 ppkt 6** należy dodać, że nie powinny być pobierane wszystkie kary wymienione w całym katalogu kar wymienionych w ppkt (5) lit. a)-e) tzn. kary nie powinny sumować się dla tego samego ONT (tego samego przypadku). Postanowienie może mieć np. następujące brzmienie: *Kary o których mowa w ppkt (5) lit. a)-e) powyżej nie mogą być pobierane łącznie jeśli dotyczą tego samego ONT.*

Załączniki:

1. pełnomocnictwo;
2. potwierdzenie wniesienia opłaty skarbowej.

Z poważaniem,

Pełnomocnik Netia S.A.